

This project is funded by the European Union.

EXPLOSIVE ORDNANCE AND REMNANTS OF WAR DESTRUCTION (PROJECT EXPLODE)

Ministry of Defense
Bosnia and Herzegovina

UN
DP

Empowered lives.
Resilient nations.

osce

Organization for Security and
Co-operation in Europe
Mission to Bosnia and Herzegovina

This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of United Nations Development Programme and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Razvojnog programa Ujedinjenih nacija i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije.

1. PROBLEM KOJI RJEŠAVAMO:

U Bosni i Hercegovini (BiH) postoji preko 17.000 tona viškova streljiva, što objektivno jest veliki rizik za nastanak nekontrolirane eksplozije, te stoga predstavlja opasnost za građane koji žive u blizini, kao i za vojnike koji čuvaju skladišta.

Incidenti takve vrste zabilježeni su, od 1998. godine, u više od jedne trećine zemalja članica UN a, i to na području svih kontinenata izuzev Australije i Antarktika. U periodu od deset godina incidenti su se redovito dešavali, i to prosječno po tri na svaka dva mjeseca. Nekontrolirane eksplozije predstavljaju sigurnosnu prijetnju po lokalno stanovništvo i ugrožavaju njihove razvojne perspektive.

Bosna i Hercegovina je jedina zemlja u regiji koja nije imala nekontroliranih incidenata, premda je uskladišteno streljivo staro u prosjeku i više od 30 godina. Neka od skladišta nalaze se u blizini granice sa Hrvatskom, Srbijom i Crnom Gorom, te bi nekontrolirana eksplozija mogla imati i širi, prekogranični ili regionalni negativan utjecaj. Opasnost povećava i činjenica da su sigurnosni standardi objekata za skladištenje na veoma niskoj razini.

2. ŠTA MI RADIMO?

Projekt EXPLODE razvija i implementira vojne logističke operacije. U tom smislu mi podržavamo napore Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine u procesima upravljanja viškovima streljiva i minsko eksplozivnih sredstava, te u prevenciji nekontroliranih eksplozija starog i nesigurnog streljiva, koje mogu prouzrokovati humanitarne krize.

Projekt EXPLODE uništava visokorizično streljivo i složene sustave naoružanja, te podržava Oružane snage Bosne i Hercegovine u smanjenju zaliha vojnog streljiva na one količine kojima mogu upravljati. Ovim projektom također je obuhvaćeno provođenje obuke za visokorangirane vojne službenike i certificiranje stručnjaka za upravljanje životnim ciklusom streljiva.

Projekt EXPLODE implementira i građevinske projekte, s ciljem unaprjeđenja sigurnosti i uvjeta u skladištima vojnog naoružanja i streljiva.

Projekt EXPLODE sastoji se od tri komponente:

Komponenta 1: uništavanje streljiva i minsko eksplozivnih sredstava,

Komponenta 2: razvoj kapaciteta za kontrolu naoružanja,

Komponenta 3: upravljanje zalihama streljiva.

Vodeća organizacija u provedbi komponente 1 i 2 jest Razvojni program Ujedinjenih naroda (UNDP) u BiH, koji će, u suradnji sa Organizacijom za sigurnost i suradnju u Europi (OSCE) Misija u BiH, realizirati i komponentu 3.

Projekt EXPLODE financira Europska unija, i to u iznosu od 3,85 milijuna Eura tokom perioda od 28 mjeseci.

Projekt EXPLODE jedan je od projekata u oblasti rješavanja viškova naoružanja, streljiva i minsko eksplozivnih sredstava, koje inače provode i druge međunarodne organizacije (NATO, EUFOR) i neki drugi bilateralni partneri Bosne i Hercegovine.

3. PRETHODNI REZULTATI:

Od 2006. godine Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine, uz podršku Europske unije i UNDP a, uništilo je više od 10.500 tona streljiva, te 125.000 komada malog oružja i lakog naoružanja. U okviru ovoga partnerstva, Ministarstvo je uspješno provelo projekt za uništenje visokorizičnog streljiva, koji uključuje uništenje svih poznatih i prijavljenih količina kasetnih bombi, raketa i kasetnog streljiva. U periodu 2010 – 2012, udvostručeni su kapaciteti i instalirane visokotehnološke mašine za uništenje streljiva.

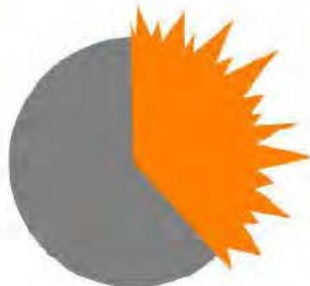
4. POZIV ZA AKCIJU:

Ministarstvo obrane, UNDP i OSCE pozivaju na brzo uništenje preostalih zaliha nestabilnog i opasnog streljiva uz korištenje novih tehnologija, kao i primjenu Međunarodnih tehničkih smjernica za streljivo i strogih sigurnosnih standarda.

Dalje unaprjeđenje stanja skladišta oružja i streljiva, kao i nastavak obuke vojnog osoblja o fizičkoj sigurnosti i upravljanju skladištima, unaprijedit će sigurnost i smanjiti rizike od iznenadnih eksplozija. U okviru Projekta EXPLODE, Ministarstvo obrane će, uz podršku UNDP a i OSCE a, uložiti dodatne napore kako bi se u funkciju rješavanja viškova streljiva i minsko eksplozivnih sredstava stavili svi raspoloživi kapaciteti za uništenje viška naoružanja u Bosni i Hercegovini.

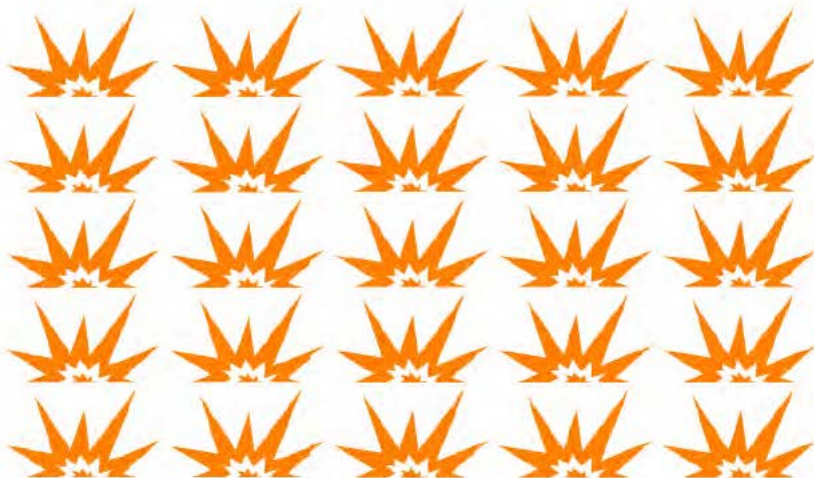
Iznenadne eksplozije se dešavaju i predstavljaju opasnost za građane (koji žive u blizini) i vojnike (koji čuvaju skladišta). Od 1998. godine, incidentni ove vrste su zabilježeni u više od jedne trećine zemalja članica UN a, na području svih kontinenata izuzev Australije i Antarktika.

Accidental explosions occur and pose risks to civilians (living in proximity) and soldiers (guarding the storage sites). Since 1998, incidents of this nature have been reported in more than a third of UN member states and on every continent except Australia and Antarctica.

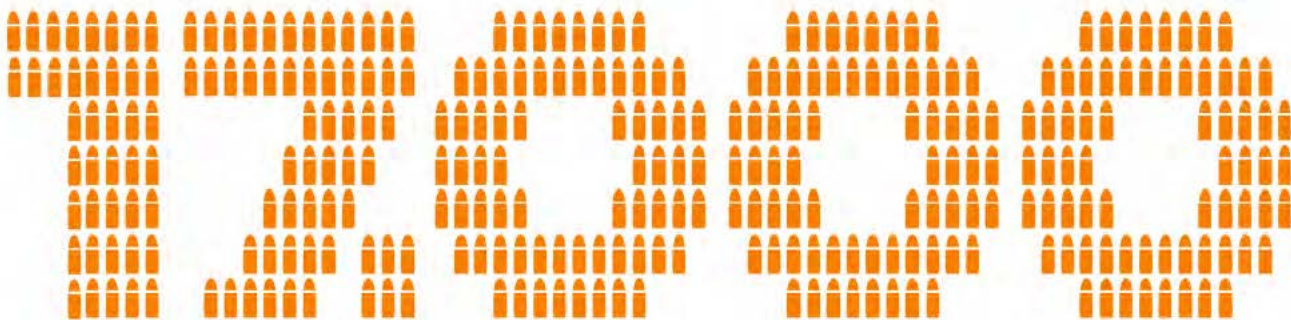

U periodu zadnja tri mjeseca 2011. godine, od augusta do oktobra, osam novih incidenata je prijavljeno, podižući ukupni broj prijavljenih incidenata na 35 u prvih 10 mjeseci 2011. godine. Ovo su alarmantni podaci.

During the three month period from August to October 2011, eight new incidents were recorded, bringing the total number of recorded incidents to 35 for the first 10 months of 2011. These are alarming statistics.

U Bosni i Hercegovni postoji preko 100.000 tona viškova municije koja je hemijski nestabilna, te predstavlja veliki rizik za nastanak nekontrolisane eksplozije. Ova municija predstavlja sigurnosnu opasnost po lokalno stanovništvo i ometa njihove razvojne perspektive.

tona viškova municije koja je hemijski nestabilna, te predstavlja veliki rizik za nastanak nekontrolisane eksplozije. Ova municija predstavlja sigurnosnu opasnost po lokalno stanovništvo i ometa njihove razvojne perspektive.

tons of military ammunition surpluses in BiH. They are chemically unstable and represent a high risk of uncontrolled explosion. These munitions present a safety hazard for the local population and impede their development prospects.

Eksplozije u Srbiji su prouzrokovale više od 10 smrtnih slučajeva i 40 ranjenih osoba, zagađujući pri tome okolna područja; u Albaniji je od 2008. godine smrtno stradalo 30 ljudi u pogonima za rastavljanje municije; u Hrvatskoj su od 1995. godine na lokacijama za uklanjanje municije 23 osobe smrtno stradale i 40 povrijeđeno.

The explosions that occurred in Serbia caused more than 10 deaths and 40 injured while heavily contaminating the surrounding areas; in Albania, 30 people have been killed at ammunition dismantling plants since 2008; in Croatia, more than 23 deaths and 40 injuries have occurred in ammunition disposal sites since 1995.

